

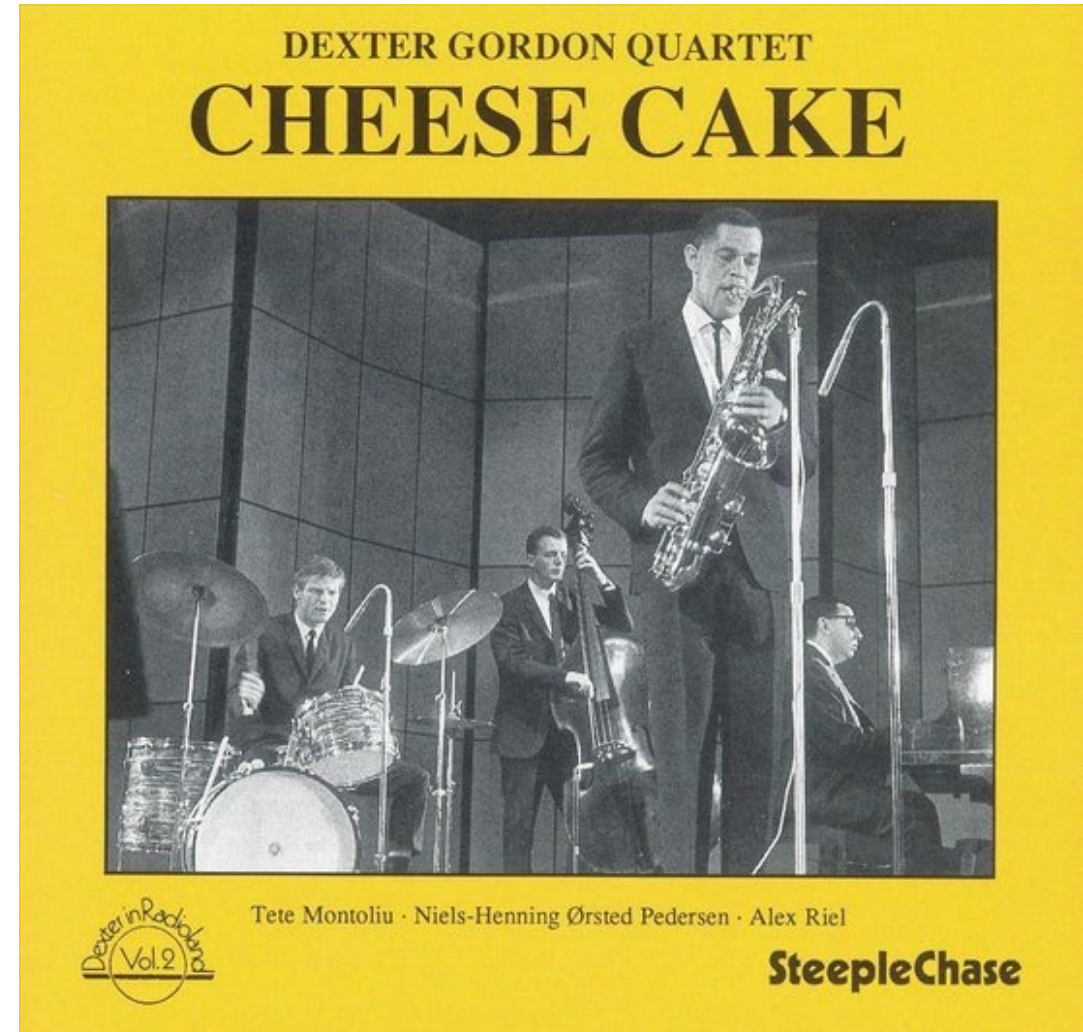
JCV Vinyl Vaults #3

Gastspreker: Patrick Auwelaert

18 januari 2022

Dexter Gordon Quartet: *Cheese Cake* (1964)

- Dexter Gordon (1923-1990): Amerikaanse tenorsaxofonist
- Bijnaam: 'Long Tall Dexter' > 1,90 m > verzamelplaat > iTunes (60 tracks)
- Belangrijke overgangsfiguur tussen swingtijdperk en bebop
- Wordt beschouwd als een van de eerste bebopsaxofonisten
- Speelde bij en met Lionel Hampton, Louis Armstrong, Fletcher Henderson, Billie Eckstine, Charlie Parker en Wardell Gray

Round Midnight

- Niet de grootste vernieuwer van zijn generatie > bleef altijd hardbop en ballads spelen
- AllMusic: *Go* (1962) > Blue Note
- Typisch: zijn sonore toon en zijn neiging om iets na de beat te spelen
- Maakte indruk als acteur-muzikant in *Round Midnight* (1986) van Bertrand Tavernier, waarin hij zichzelf speelde aan de zijde van François Cluzet

Montmartre Jazzhus

- Opname: Jazzhus Montmartre op 11 juni 1964 > Tete Montoliu (p), Niels-Henning Ørsted Pedersen (b) & Alex Riel (dr)
- Denemarken thuishaven van Amerikaanse musici zoals Ben Webster & Stan Getz
- Gordon woonde lang in Denemarken. Opnames door Deense radio, uitgebracht op label SteepleChase > achttal albums
- Liveopnamen: Bud Powell, Oscar Pettiford, Stan Getz, Cecil Taylor, Bill Evans...
- Jazzhus > 1959-2020 > COVID-19
- Album: typisch voorbeeld van live-cd van Dexter Gordon: vaak grappige introducties

Keith Jarrett: *Staircase* (1977)

- Keith Jarrett (1945): Am. pianist
- Eén v/d groten v/d jazz (genie)
- Absoluut gehoor (cfr. Toots)
- Speelde piano vanaf zijn derde
- Klassieke opleiding, later jazz
- Klassieke recitals op zijn 7de
- Speelde eerst bij Art Blakey, Charles Lloyd en Miles Davis
- Stichtte ca. 1970 eigen trio > Charlie Haden & Paul Motian (+ Dewey Redman > vader van Joshua Redman)

Standards Trio

- Periode 1975-1979: Europees kwartet > Jan Garbarek (ts, ss), Palle Danielsson (b) & Jon Christensen (dr)
- 1983: trio met Gary Peacock (b) & Jack DeJohnette (dr) > Standards Trio > ECM > Edition of Contemporary Music
- Bekendst om solo-oeuvre > klassiek, jazzstandards & improvisaties > gekreun
- *The Köln Concert* (1975) > miljoenen ex. verkocht
- 2018: 2 beroertes > deels verlamd > linkerhand out > geen concerten meer

Blauwdruk

- *Staircase*: opname 1976, Parijs
- 4de solo-album
- Geen jazz, geen new age > pianomuziek
- Weg van het pulserende ritme van de jazz
- Prachtige melodieën, lyriek
- Reflectief & romantisch album
- Niet zijn beste album, wel invloedrijk > blauwdruk voor new-agepianisten i/d jaren 80
- Uitspraak Stefan Hertmans > relaxerend album na stressvolle dag
- 'The Complete ECM Recordings' > Spotify > goed voor 930 nrs. > 119 uur en 28 min. > 5 d

Kenny Burrell:

Midnight Blue (1963)

- Kenny Burrell (1931): Am. gitarist
- Groeide op in een muzikale familie in Detroit
- Exponent van straight-ahead jazz
- Melodische stijl, gedrenkt in bebop en blues > inspiratiebronnen
- Eén van de weinige overlevenden van zijn generatie (cfr. Sonny Rollins)
- Beïnvloed door Charlie Christian, Django Reinhardt, Oscar Moore, T-Bone Walker & Muddy Waters

Introducing...

- Debuteerde in 1951 in Dizzy Gillespie Sextet > o.a. John Coltrane & Milt Jackson
- Studeerde klassieke gitaar
- Toerde in 1955 zes maanden met trio van pianist Oscar Peterson
- Officieel debuut onder eigen naam: *Introducing Kenny Burrell* (1951) bij Blue Note
- 1956: verhuist naar New York
- Veel gevraagd als sideman > o.m. tal van albums met organist Jimmy Smith > Blue Note

Blue Note

- *Midnight Blue*: iconisch album
- In blues gedrenkt (cfr. titel)
- Weinig albums zo veel gedraaid
- 1 v/d 10 albums > onbewoond eiland
- Prachtige hoes: foto Francis Wolff, cover design Reid Miles > Blue Note
- Producer Alfred Lion, engineer Rudy Van Gelder
- Opname: 7 januari 1963
- Bezetting: Stanley Turrentine (ts), Major Holley Jr. (b), Bill English (dr), Ray Barretto (conga)

Etienne Verschueren

Quartet: *Early Spring* (1983)

- Etienne Verschueren (1928-1995)
- Bijnaam: 'Mister Blue' (album 1987)
- Saxofonist, accordeonist, organist, componist, arrangeur, orkestleider
- Autodidact op tenorsax (o.i.v. Coleman Hawkins)
- Richtte na WOII zijn eerste jazz- en dansorkest op in geboortestad Ronse
- Begin jaren 50: speelde veel in Duitsland met The Belgian Bluebirds van Mickey Bunner > Jack Sels (ts) & Roger Vanhaverbeke (b)

Black Blood

- Later: lid bigband van trompettist Janot Morales > altsax (Jack Sels)
- 1960: lid van orkest Henri Segers als altsaxofonist en arrangeur > bigband was vast verbonden aan RTBF
- Vijf jaar later: aanstelling als dirigent van het BRT Jazzorkest > ruim 20 jaar
- Vanaf 1985: gezondheidsproblemen > stopzetting carrière
- 1995: overlijden in geboortestad Ronse
- Compliment Sonny Rollins: 'Brother, you got black blood!'

Early Spring (CD 1992)

- *Early Spring*: label Jazz Cats (Colruyt)
- Hoes gedrukt door Druco (Colruyt)
- Cutting & pressing: Elpeco (Colruyt)
- Producer: Willy Faes > kenner van bigband-muziek > presentator jazz op BRT3
- Muzikanten: Charles Loos (p), Roger Vanhaverbeke (b), Freddy Rottier (dr)
- 8 composities: Etienne (4), Loos (2), Jack Sels (1), standard 'Sweet and Lovely'
- 'Juul's Ears': homage aan Juul Anthonissen
- Aquarel hoes: Willy Meysmans (1930), docent academie Leuven

Ornette Coleman:

Something Else! (1958)

- Ornette Coleman (1930-2015): Am. saxofonist (as, ts), violist & trompettist
- Eén v/d grondleggers v/d freejazz uit de jaren 50 en 60
- 14 jr. > noten lezen & sax spelen
- Speelde eerst in r&b- en bopbands
- Geïnteresseerd in dissonant solospel, minder in gestructureerde harmonie en akkoordenprogressie
- Maakte albums zonder vastgelegde toonsoort en melodie > omstreden

Free Jazz

- Zijn stijl beïnvloedde o.a. John Coltrane & Albert Ayler
- 1961: *Free Jazz: A Collective Improvisation by the Ornette Coleman Double Quartet* > mijlpaal > nieuwe standaard
- Zijn vroege geluid op sax deels bepaald door plastic sax > drogere, warmere klank dan metalen model
- 1976: *Prime Time* > mix van avant-gardejazz & funk > zelfde hoekige melodieën en groepsimpro's als vroeger > Joe Zawinul: 'nobody solos, everybody solos' > harmolodics

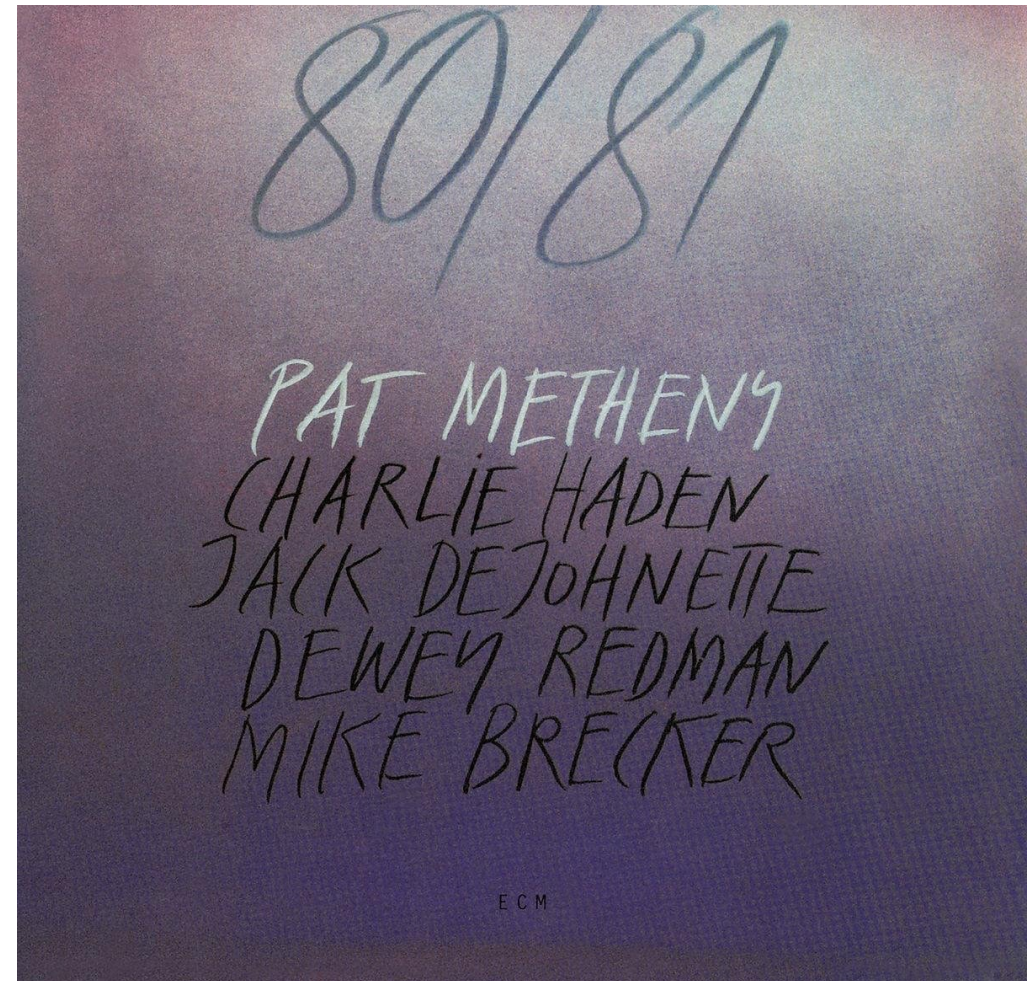
Menselijke stem

- *Something Else!* > eerste beluistering > verbluft!
- Nooit eerder instrument gehoord dat zo dicht aanleunt bij de menselijke stem > 'spreken' i.p.v. spelen
- Ook Don Cherry op pockettrompet > te gek!
- 9 composities van Coleman, geschreven 5 à 6 jaar voor opname in febr & maart 1958 in Los Angeles
- Album klinkt nog altijd fris > 64 jaar oud!

Pat Metheny: 80/81 (1980)

- Pat Metheny (1954): Am. gitarist, componist
- Als kind: trompet (oudere broer Mike)
- 12 jr: gitaar (o.i.v. The Beatles)
- 18 jr: jongste docent aan Universiteit Miami
- 19 jr: jongste docent aan Berklee College of Music (Boston)
- 21 jr: *Bright Size Life* (ECM, 1975) > debuut > met Jaco Pastorius (b) en Bob Moses (dr)
- Speelde bij Gary Burton (1974-1977)
- Tweede album: *Watercolors* (ECM, 1977) > eerste samenwerking met Lyle Mays (p, kb)

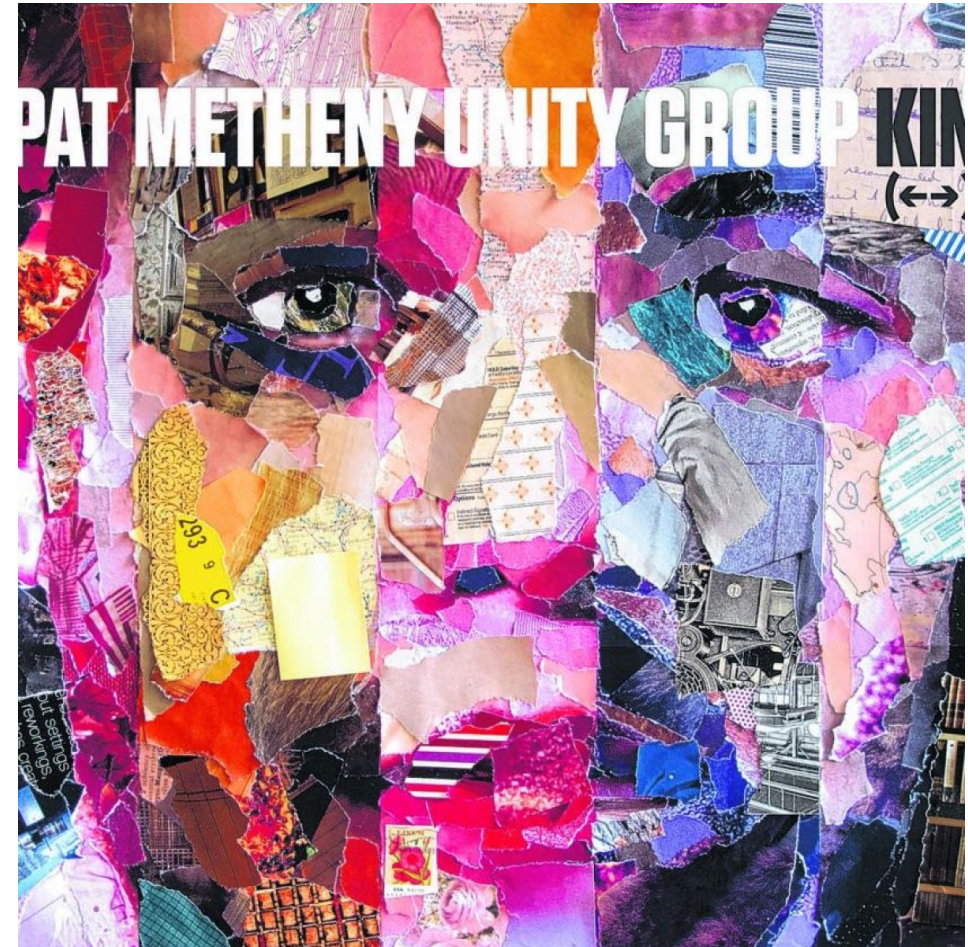
Pat Metheny Group

- Richtte Pat Metheny Group op met Lyle Mays
- 1978: *Pat Metheny Group* > ECM
- Solo, duet, trio, kwartet > met o.a. Jim Hall, Charlie Haden, Jack DeJohnette, Ornette Coleman, Brad Mehldau, Steve Potter, Steve Reich...
- 1985: 'This Is Not America' > David Bowie
- Muzikaal lastig te categoriseren: folk, klassiek, fusion, postbop, rock, funk, new age > zowel harmonieus als dissonant
- Vermijdt voorspelbare muziek

20 Grammy Awards

- 80/81 > postbop kwintet > opname mei 1980, Oslo > ECM
- 9 composities: Metheny (6), Haden (1), groepsimpro (1), Ornette Coleman (1) > 'Turnaround' (*Tomorrow Is The Question!*, 1959)
- 2LP: kant 1 & 4: fusion, kant 2 & 3: straight-ahead jazz
- Album won Preis der deutschen Schallplattenkritik (1980)
- Metheny won 20 Grammy Awards in 10 verschillende categorieën > veelzijdig

Art Blakey: *Orgy In Rhythm Vol. 1* (1957)

- Art Blakey (1919-1990): Am. drummer en bandleider
- Eén van de grootste jazzdrummers
- Met Kenny Clarke en Max Roach 'uitvinder' van de bebop-drumstijl
- Talent om grote namen aan te trekken (cfr. Miles Davis): Clifford Brown, Hank Mobley, Lee Morgan, Benny Golson, Wayne Shorter, Wynton Marsalis
- Credo: *'I'm gonna stay with the youngsters. When these get too old I'll get some younger ones. Keeps the mind active.'*

Moanin'

- Jaren 40: bekering tot islam > Abdullah Ibn Buhaina > *Buhaina's Delight* (1962)
- Eind 40, begin 50: Miles Davis, Bud Powell & Thelonious Monk
- Richt daarna eigen bands op > samen met Horace Silver > The Jazz Messengers > Art Blakey & The Jazz Messengers
- ruim 30 jaar Jazz Messengers > steeds wisselende bezettingen
- Topplaat: *Moanin'* (1958) > Blue Note > Bobby Timmons (p), Lee Morgan (tr), Benny Golson (ts), Jymie Merritt (b)

Percussie all over

- 1957: *Drum Suite, Orgy in Rhythm Vol 1 & 2* > Blue Note > Rudy Van Gelder
- Eén v/d eerste percussie-georiënteerde jazzalbums
- Uitgebreide bezetting: 4 drummers (AB, Art Taylor, Jo Jones & 'Specs' Wright; 5 percussionisten; Herbie Mann (fl), Ray Bryant (p), Wendell Marshall (b)
- Geen repetities vooraf, geen partituren; tijdens opname instructies van Art over de structuur v/h volgende nummer
- In één keer opgenomen > spontaniteit bewaren
- Zang van Sabu (bongo & timbales) & AB > verschillende Afrikaanse dialecten
- Afrika en Latijns-Amerika in één
- Album is combinatie van primitieve ritmes gekoppeld aan de vindingrijkheid van moderne jazzdrummers en soloïsten

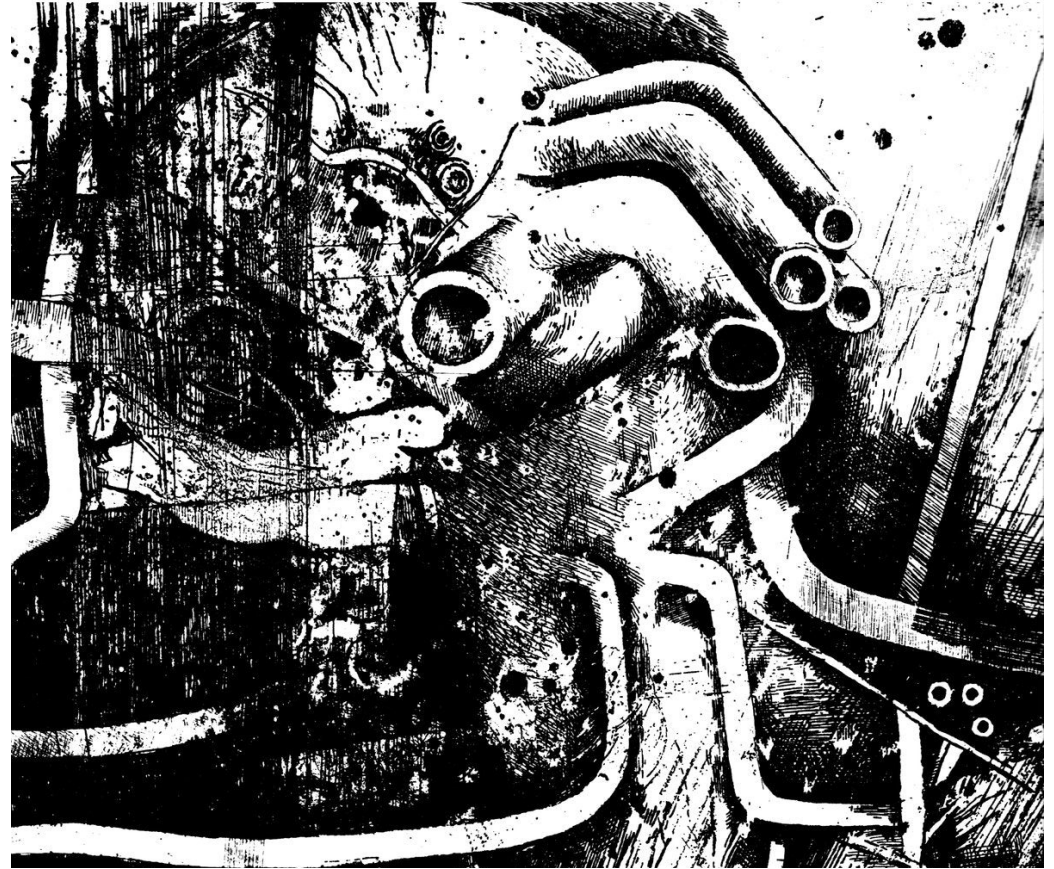

Paul Van Gysegem

Sextet: *Aorta* (1971)

- Paul Van Gysegem (1935, Berlare) > Gent
- Beeldhouwer, schilder, graficus (KASK, Gent & NHISK, A'pen)
- Contrabassist > autodidact > freejazz & vrije, geïmproviseerde muziek
- Speelde eerst viool (autodidact)
- Jaren 50: luisteren naar bebop & hardbop
- Jaren 60: Afro-Amerikaanse freejazz > muzikale revolutie > maatschappelijke & politieke omwenteling > rassensrijd > Black Power
- Begon te musiceren toen pianist Walter Augustijnen hem vroeg in te vallen voor zieke bassist > ervaring als violist, luisterbereidheid, vermogen om te improviseren > beeldend werk

paul van gysegem sextet **AORTA**

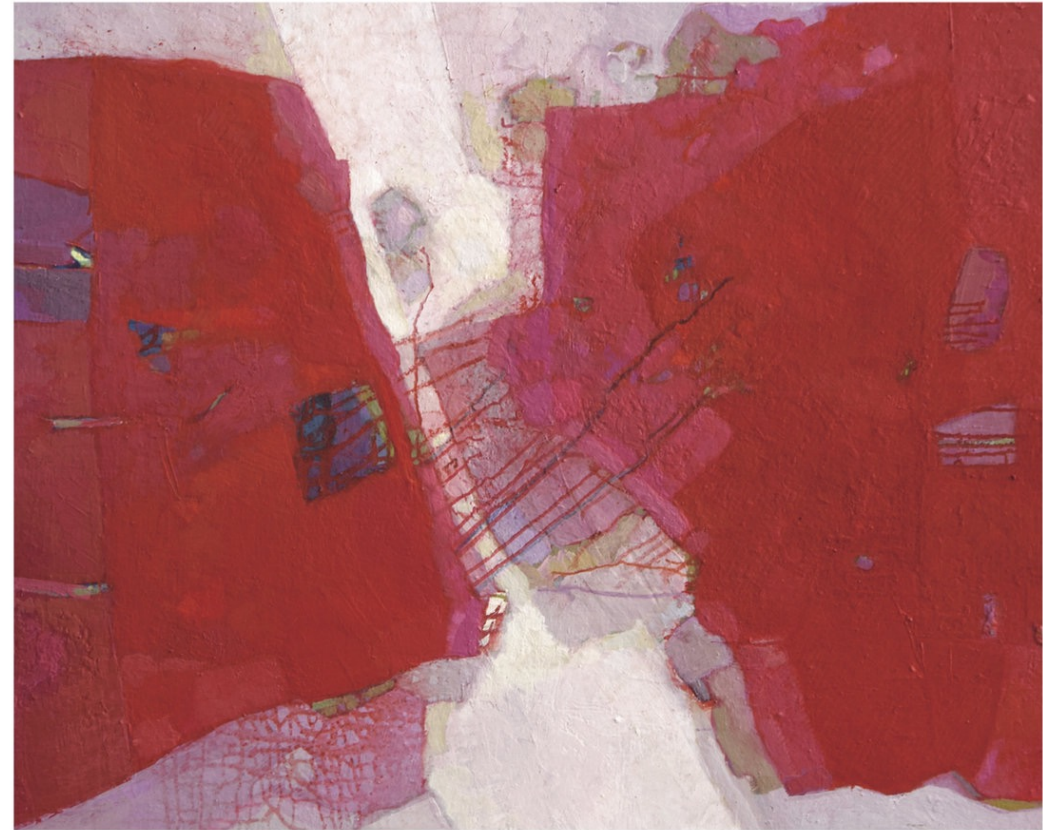
Avant Garde Jazz

- Richtte in de jaren 60 eigen bands op > speelde met o.a. Cel Overberghe, Robert Pernet (dr) en Calyer Duncan (dr)
- Zijn inspiratiebronnen: polyfonie, vroege barok, renaissance, etnische muziek (Afrika), jazz, hedendaags (Karel Goeyvaerts, Lucien Goethals)
- Medeoprichter Avant Garde Jazz Festival (Gravensteen, Gent) > 1969, 1970, 1971 en 1972 > Steve Lacy, Sunny Murray, Louis Moholo, Evan Parker, Frank Wright...
- Paul Van Gysegem Sextet > opgericht ca. 1966, met Nolle Neels (ts), Patrick De Groote (tr, bugel), Ronald Lecourt (vibrafoon), Jasper van 't Hof (p), Pierre Courbois (dr)

Jazz Middelheim

- Jazz Middelheim (1971 & 1973)
- 1 album: *Aorta* > Futura Records, FR, 1971 (op cd in 2011)
- Belangrijke bijdrage aan Europese freejazz
- Telt 4 groepscomposities
- 3 live opgenomen UGent ; 1 a/d KASK
- Hoes: ets van PVG: 'Niet zo gevaarlijk als je denkt' > doet aan aorta denken
- Muziek maken: spel van vraag & antwoord
- Zoekt steeds naar nieuwe muzikanten > Jeroen Van Herzeele, Eric Thielemans, Giovanni Barcella, Bart Maris, Paola Bartoletti, Kim Van den Brempt...
- Speelde met Mal Waldron, Steve Potts, Bobby Few, Jeanne Lee...

Boundless

Paul Van Gysegem, Chris Joris
Patrick De Groote

John Coltrane: ...*More Lasting Than Bronze* (1957-1958)

- John Coltrane (1926-1967): Am. tenorsaxofonist (ook ss, as, fl, bcl)
- Bijnaam: 'Trane'
- Studeerde eerst klarinet en altsax
- 1946: altsax bij de zeemacht
- 1947: schakelt over op tenorsax
- Vlak na WOII: speelt bij Eddie 'Cleanhead' Vinson, Dizzy Gillespie & Johnny Hodges
- Midden jaren 50: opvolger van Sonny Rollins in Miles Davis Quintet

Giant Steps

- Daarna bij Monk, waar hij snelle speelstijl ontwikkelde > 'sheets of sound' (Ira Gitler)
- 1957: eerste albums als leader > *Coltrane & Blue Train*
- Verkennen v/d uithoeken v/h harmonisch materiaal in de jazz > *Giant Steps* (1960)
- 1960: oprichting beroemd kwartet > McCoy Tyner (p), Jimmy Garrison (b) & Elvin Jones (dr)
- Resulteerde in albums als *My Favourite Things* (1961), *Impressions* (1963) & *A Love Supreme* (1965)
- 1966: vervanging McCoy Tyner & Elvin Jones door Alice Coltrane (p) & Rashied Ali (dr) + Pharoah Sanders (ts)

A Love Supreme

- Kwintet maakte muziek met sterk religieuze inslag > *Meditations* (1966) > spirituele opvolger van *A Love Supreme*
- Coltranes speelstijl: intens & emotioneel > wilde spirituele eenheid creëren om zo d.m.v. zijn muziek maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen
- 1967: overlijden op 40-jarige leeftijd aan leverkanker, 10 jr. na debuut als leader
- Enorme invloed op generaties na hem
- Geëvolueerd van zeer getalenteerd bebopsaxofonist tot boegbeeld v/d Amerikaanse avant-gardejazz
- 'While My Lady Sleeps': 'conventionele jazz' > ballad uit 1941 van Bronislaw Kaper > opname in 1957 > Johnny Splawn (tr), Sahib Shihab (bars), Mal Waldron (p), Paul Chambers (b) & Al 'Tootie' Heath (d) > dubbeltoon op het einde > staat op eerste album als bandleader: *Coltrane* (1957)

Charles Mingus:

Mingus Dynasty (1960)

- Charles Mingus (1922-1979): Amerikaanse contrabassist, pianist, componist & orkestleider
- Bijnaam: 'The Angry Man of Jazz'
- Houdt al jong van muziek van Ellington
- Studeert eerst trombone & cello
- Begint pas bas te spelen in swingband van Buddy Collette (fl, sax, clarinet)
- 1943: op tournee met Louis Armstrong
- Eind jaren 40: band Lionel Hampton
- Begin 50: gigs met Charlie Parker
- 1953: kort in band Duke Ellington
- 1953: met Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Bud Powell & Max Roach in 'The Quintet' > *Jazz at Massey Hall*, Toronto, 15 mei > 'greatest jazz concert ever'

Jazz Workshop

- Begon te werken met uitgebreide band onder de naam 'Jazz Workshop' > 'Jazz Sweatshop' (reactie muzikanten) > 'university for jazz' > Pepper Adams, John Handy, Jimmie Knepper, Horace Parlan > 'cohesive improvisational machine' > voorloper van freejazz
- Kenmerkend voor Mingus: de combinatie van in de bigband- en rhythm-&-bluestradiatie gewortelde arrangementen met bebopachtige, maar ook vrije improvisaties
- Belang van Mingus: vooral in de jaren 50 & 60
- Integreerde klassieke muziek in zijn composities > 'Third Stream' > term geïntroduceerd door componist Gunther Schuller in 1957 > fusion van jazz & klassiek

Soundtracks

- Mingus schreef net als Ellington composities met specifieke muzikanten in het achterhoofd
- *Mingus Dynasty* > album staat in schaduw van voorganger *Mingus Ah Um* (1959)
- Meeste nrs. gecomponeerd door Mingus, enkele covers van Ellington
- Meeste nrs. van *Mingus Dynasty* geschreven als soundtracks voor film & televisie > album heeft karakter van soundtrack
- Band bestaat uit 10 muzikanten, onder wie Dannie Richmond (dr), Booker Ervin (sax), Benny Golson (sax), Roland Hanna (p)

